

Wprowadzenie

Anna Dudek

Badania komparatystyczne, nazywane inaczej literaturą porównawczą, narodziły się kilka tysięcy lat temu, a za punkt wyjścia biorą powiązania tekstów samych w sobie, abstrahując od wpływów zewnętrznych, socjologizowania w literaturze. Od dawna interesujące wydawało się to, że ta sama tematyka może mieć różny oddźwięk w różnych miejscach świata, co może być powodowane odmiennymi tradycjami kulturowymi i językowymi. Sam termin „komparatystyka” odsyła do łacińskich słów *comparare*, *comparatio*, *comparativus*, które oznaczają czynność porównywania, rezultat i stosunek porównawczy. Przez wiele lat przedmiotem komparatystyki była jedynie literatura – za takim podejściem optowała szkoła francuska, której przedstawicielami byli m.in. Rene Etiemble, Paul van Tieghem, Paul Hazard. Z czasem jednak to zawężające ujęcie zaczęło usuwać się w cień. W roku 1971 przedstawiciel szkoły amerykańskiej określił komparatystykę literacką jako badanie literatury wielonarodowościowej, jak i badanie związków między literaturą a takimi dziedzinami jak sztuka, filozofia, historia, nauki społeczne itd. Tak szerokie ujęcie komparatystyki literackiej umożliwiło prowadzenie badań o dużym zasięgu, wyciąganie daleko idących wniosków i odnajdywanie różnorodnych związków między różnymi dziedzinami działalności intelektualnej.

Studium porównawcze *Myśl mitopoezjotwórcza w ujęciu Ernsta Cassirera i Luciana Blagi* aplikuje koncepcje tytułowych autorów do twórczości wybranych poetów. To natomiast, co paradoksalnie i wyzywająco wpisuje się w kontekst czasopisma, jest opisanie „mitopoezjotwórczego” proceduru bez odwołania się do jakichkolwiek redukcyjnych, naturalizujących zabiegów. Pamiętajmy, że przedmiotem dociekań jest poezja, uchodząca za najtrudniej transformowalną postać literatury (a można by długo dyskutować, na ile jest to również postawa, sposób bycia). Do jakiego stopnia takie podejście badawcze jest przenikalne dla innych, pozaliterackich perspektyw – mamy nadzieję pokazać w przyszłych numerach czasopisma.

* * *

Emilia Ivancu: badaczka, poetka i tłumaczka. Aktualnie uczy literatury i języka rumuńskiego na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Doktorantka studiów postkolonialnych, absolwentka filologii rumuńskiej i angielskiej oraz kulturoznawstwa. Tytuł pracy doktorskiej: *Games of Identity and Alterity in the Novels of Salman Rushdie and V.S. Naipaul*. Opublikowała następujące teksty: *Travels with Steinbeck in Search of America* (2005), *Dictionarul personajelor din teatrul lui Lucian Blaga (Dictionary of Lucian Blaga's Theatrical Characters)* (jako współautor), (2005); *The Birth of Trystan and Other Poems / Nasterea lui Tristan si alte poeme* (Diarmuid Johnson, Emilia Ivancu jako tłumacz i współautor) (2010). Jej zainteresowania naukowe to przede wszystkim filozofia zmienności, „mitopoetyka”, postkolonialna literatura angielska, dyskurs autobiograficzny, poezja celtycka i międzywojenna filozofia oraz literatura rumuńska.

Bibliografia:

- Ivancu, E. 2011. Myśl mitopoezjotwórcza w ujęciu Ernsta Cassirera i Luciana Blagi: praca porównawcza na podstawie tekstów poetyckich. *Avant. Pismo Awangardy Filozoficzno-Naukowej*, T/2011.
- Jost, F. 1997. Komparatystyka jako filozofia literatur. Janaszek-Ivanickowa, H., red. *Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej*. Warszawa: Instytut Kultury.
- Kasperski, E. 1998. O teorii komparatystyki. Ulicka, D., red. *Literatura. Teoria. Metodologia*. Warszawa: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Warszawskiego.
- Remak, H. 1997. Literatura porównawcza – jej definicja i funkcje. Janaszek-Ivanickova, H., red. *Antologia zagranicznej komparatystyki literackiej*. Warszawa: Instytut Kultury.